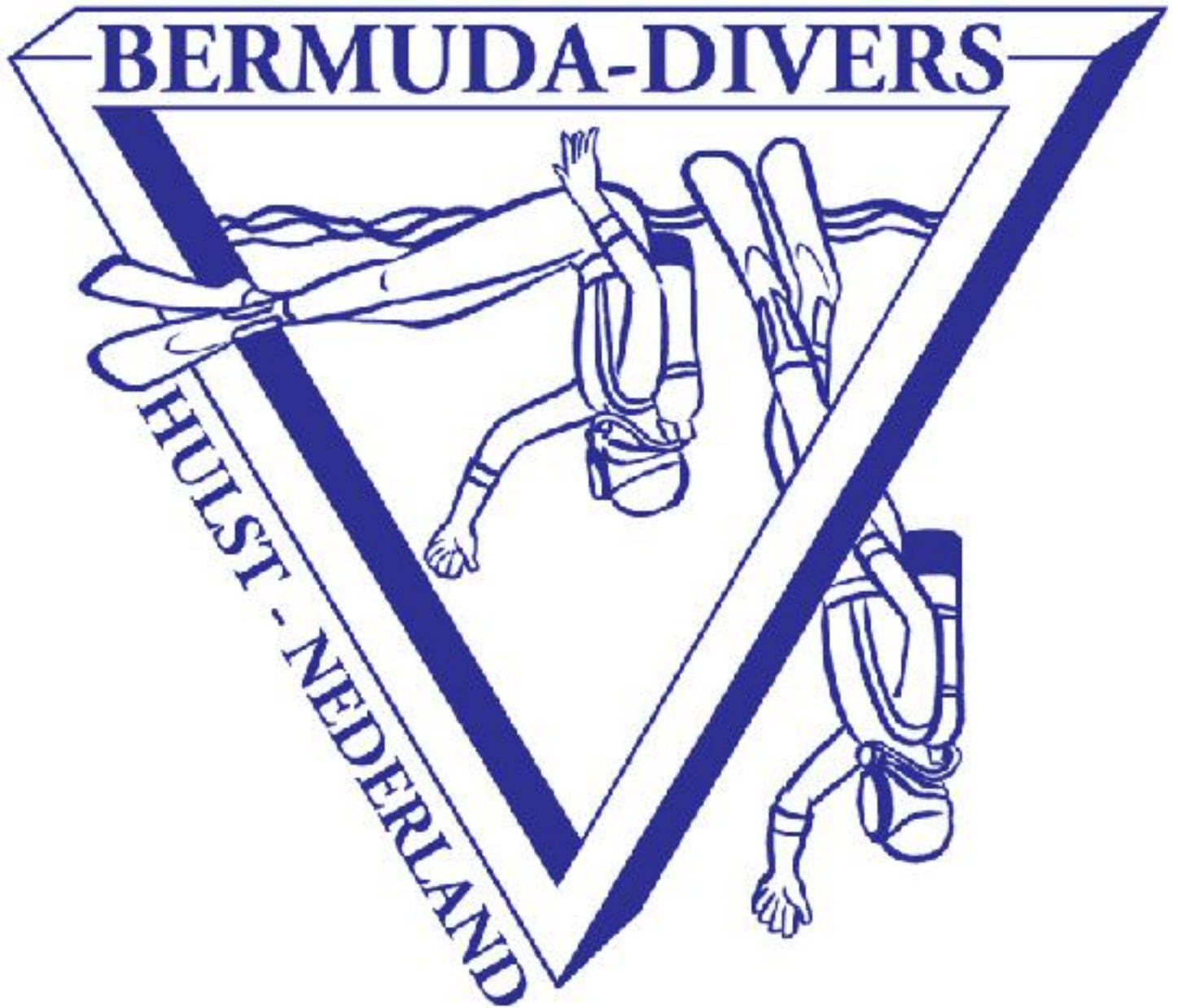


# Buddy



**Oktober - November - December**

**2018**

**Buddy is een uitgave van  
Duikvereniging Bermuda Divers.**

**Verantwoordelijke uitgever: Het bestuur van de Bermuda Divers.**

**De Buddy verschijnt 4 maal per kalenderjaar.**

**Alle reacties, artikelen, opmerkingen en aanvullingen worden graag tegemoet gezien  
op het redactie adres: [buddy@bermuda-divers.nl](mailto:buddy@bermuda-divers.nl)**

**Bestuur Bermuda Divers:**

**Voorzitter: Marc Van Britsom**

**Secretaris: Lilian de Booij**

**Penningmeester: Monique Menu**

**Bestuurslid: Martijn de Bruijn**

**Bestuurslid: Rob Verhagen**

**Ereleden: Kees van Deijk - Werner Volleman**

**Opleidingscoördinator Herman de Booij**

**Materiaalcommissie: Herman de Booij - Willy Menu - Jacco IJzerman**

**Evenementencommissie: Sheila van Dierendonck - Lilian de Booij - Diana Verhagen**

**PR Commissie Marc Van Britsom - Rut Van Vlierberghe**

**Alexandra de Waele - Jo Verbraecken**

**Redactie Buddy: Aswin Stockman - Alexia Peeters - Sheila van Dierendonck**

**Webmaster Marc Van Britsom**

**Bankrekeningnummer: RABOBANK 32.26.04.036 t.n.v. Bermuda Divers**

**IBAN: NL58RABO0322604036**

**Swift of BIC-code: RABONL2U**

**Correspondentieadres Bermuda Divers: Walsoordensestraat 36, 4588 KD Walsoorden**

**Beste duikers,**

**Aan alles komt een eind, maar wat een zomer hebben we gehad. Hoge buitentemperaturen, heerlijk in zo'n duikpak de dijk over in een temperatuur van boven de dertig graden, maar eenmaal in het water was dit snel weer vergeten en was het genieten van al dat moois onder de waterspiegel.**

**De bikkels, die kunnen nog even buiten duiken, anderen zullen de voorkeur geven aan het warme zwembadwater, voor elk wat wils.**

**We “duiken” de winter in, ook weer gezellig!!**



**De foto hiernaast is gemaakt door Marc Van Britsom in de Put van Ekeren.**

**Leuke stukjes, anekdotes of andere duik gerelateerde informatie is altijd**

**welkom bij de Buddy-redactie.**

**Tot aan de waterkant, tot in het zwembad!!! (thuiszitten kan altijd nog)**

**De Buddy-redactie:**

**Aswin Stockman,**

**Alexia Peeters,**

**Sheila van Dierendonck**

**P.S. afsluitdatum voor het inleveren van materiaal voor de volgende Buddy, 31 december 2018**

Voor topkwaliteit en concurrerende prijzen



Timmerfabriek  
**K. Dieleman b.v.**

Postbus 2 4543 ZG Zaamslag

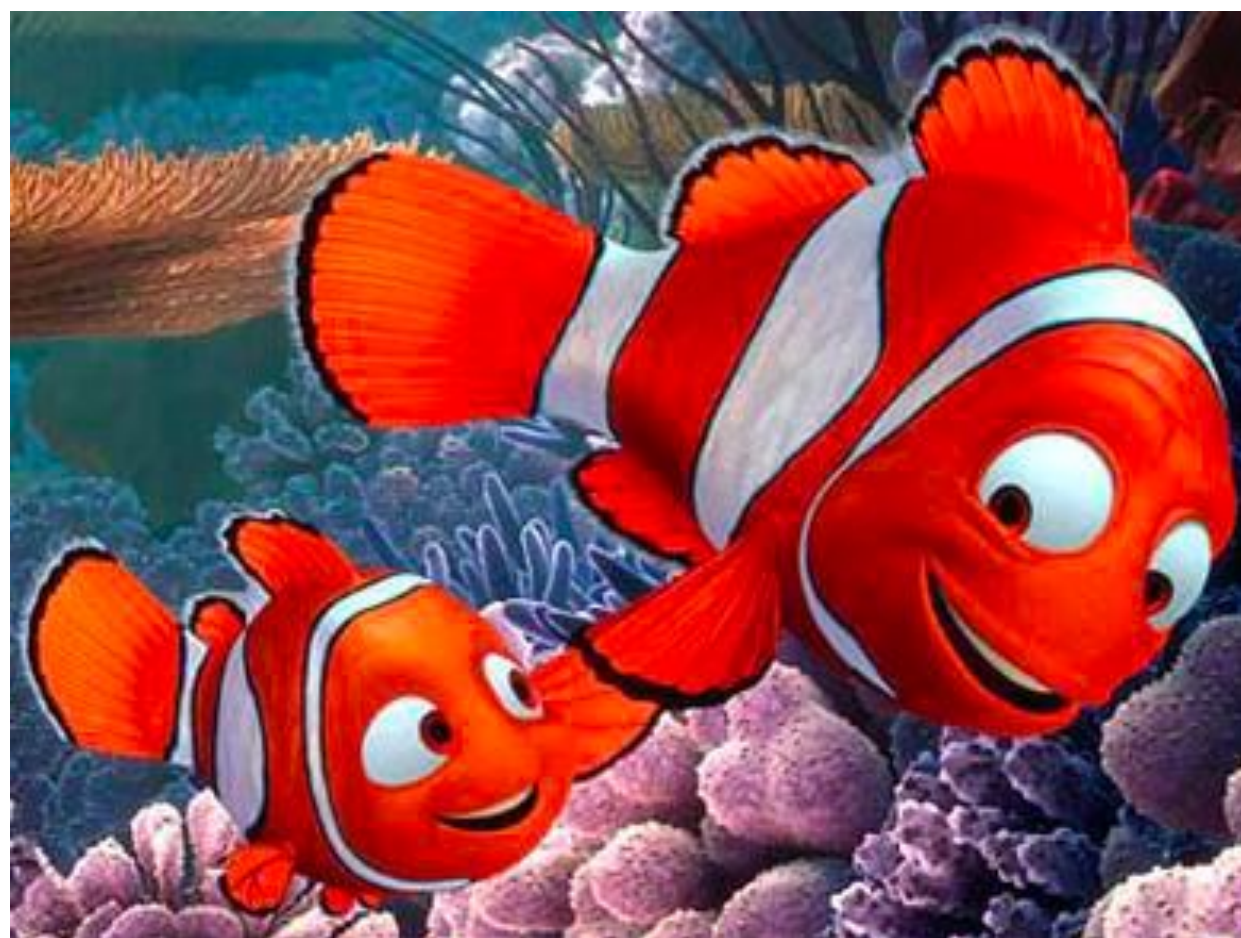
[www.kdieleman.nl](http://www.kdieleman.nl)  
e-mail: [info@kdieleman.nl](mailto:info@kdieleman.nl)

\*kozijnen

\*hefschuifpuien

\*deuren

100 jaar ervaring in machinale houtbewerking  
Alle leveranties met KOMO garantie



# DE TAARTENKALENDER

## Oktober

Sheila van Dierendonck	19 - 10
Alda Sjerp	21 - 10
Robin Stevens	28 - 10

## November

Marc Mertens	03 - 11
Ronald Niemeyer	06 - 11
Alexandra de Waele	19 - 11

## December

Dirk van den Berghe	14 - 12
Tom Scheerders	21 - 12
Rob Verhagen	28 - 12
Manuel Blommaert	30 - 12

**VAN HARTE GEFELICITEERD MET JULLIE**

**VERJAARDAG**



## Mexico onderzoekt mysterieuze massasterfte zeldzame zeeschildpadden

Gepubliceerd: 19 augustus 2018 00:01

Laatste update: 19 augustus 2018 10:59

**De Mexicaanse regering stelt een onderzoek in naar het overlijden van meer dan honderd zeldzame zeeschildpadden in een reservaat in het zuiden van het land.**

Tussen 24 juli en 13 augustus kwamen in totaal 113 van de met uitsterven bedreigde dieren om. De oorzaak is nog onbekend, maar dat willen de autoriteiten nu opgehelderd hebben.

De zeeschildpadden leefden in een beschermd reservaat in Tonalá, een stadje pal ten oosten van de grote stad Guadalajara in het westen van Mexico. Hier zijn namaakstranden aangelegd voor de dieren.

De milieubescherming in het land had aangedrongen op een onderzoek naar de doodsoorzaak. Onder de gestorven schildpadden zijn 102 dwergschildpadden, zes karetschildpadden en vijf soepschildpadden.

De schildpadden werden allemaal nog geen 30 kilometer uit elkaar gevonden op het strand. Mogelijk zijn ze om het leven gekomen door verstikking, losgeraakte vishaken of algen, hoewel ook wordt onderzocht of menselijk handelen de directe oorzaak zou kunnen zijn.

# Zeldzame zeeschildpad komt vast te zitten in barkruk en sterft.

12 augustus 2018 19u09 Bron: Facebook



Dieren Aan de kust in Florida, in de Verenigde Staten, is vorige week een dode zeeschildpad aangespoeld die vastzat in een barkruk. Vrijwilligers van de lokale dierenorganisatie South Walton Sea Watch zijn er het hart van in: “Dit moet een vreselijke dood geweest zijn”. De zeeschildpad zit volledig vast in de barkruk, zo is te zien op foto’s die de organisatie heeft gedeeld op Facebook. Bovendien heeft het dier heel wat wondes op zijn hoofd, waarschijnlijk van zijn pogingen om zich uit zijn benarde situatie te wringen. “Eens hij in die barkruk zat, kon hij er duidelijk niet meer uit”, zegt Sharon Maxwell van South Walton Sea Watch. Maxwell vermoedt dat het dier uiteindelijk is verdronken.

Maxwell denkt dat de barkruk van een boot kan gevallen zijn of dat slordige strandgangers het hebben laten rondslingeren. Verschillende mensen die gereageerd hebben op de Facebookfoto’s van de organisatie wijzen er echter ook op dat heel wat woningen zijn vernield door orkaan Irma - die in september vorig jaar een grote ravage heeft aangericht - en de barkruk dus mogelijk daardoor in de zee is terechtgekomen.

Hoe het ook is kunnen gebeuren, de vrijwilligers van South Walton Sea Watch hebben de foto’s vooral gedeeld om de mensen er attent op te maken dat het belangrijk is om de stranden en de zee proper te houden.

Het dier was een Kemps zeeschildpad, de kleinste soort ter wereld en meteen ook de meest bedreigde onder de zeeschildpadden. De schildpaddensoort komt vooral voor in de Golf van Mexico.



# Wetenschappers spotten nooit eerder geziene kruising tussen dolfijn- en walvissoort

- 30 juli 2018 19u00 Bron: Fox News, HuffPost, CBS News



Kimberly A. Wood/Cascadia Research

**Dieren Onderzoekers van het Cascadia Research Collective hebben voor het allereerst een kruising gespot tussen een snaveldolfijn en een witlipgriend. De waarneming werd vorig jaar in augustus gedaan voor de kust van Hawaii en na grondig genetisch onderzoek vorige week bevestigd.**

De wetenschappers deden een biopsie van de hybride om zijn afkomst te bevestigen, zo staat er in het [rapport](#). Zijn vader bleek inderdaad een snaveldolfin en zijn moeder een witlipgriender, zo meldt nieuwssite [CBS News](#). De researchers hadden het dier opgemerkt omdat ze de moeder mee zagen zwemmen met een kudde snaveldolfinen en dat is ongewoon.

## Moeder

Volgens bioloog Robin Baird van het Cascadia Research Collective zwemmen witlipgrienders normaal gezien in groepen van een 250-tal dieren. Hij vermoedt dat de ene witlipgriender die zich aansloot bij de dolfinen de moeder van de hybride is en dat ze de groep al een tijdje volgde.

Hoewel het om een bijzondere waarneming gaat, is het niet opportuun om al van een nieuwe diersoort te spreken. Dat zei Baird aan de nieuwssite [HuffPost](#). Er moet immers voorzichtig worden omgesprongen met geïsoleerde waarnemingen van hybride dieren. Ze zijn vaak onvruchtbaar en als ze zich wél kunnen voortplanten, gaan ze meestal opnieuw op in de soort van een van hun beide ouders. Als er meerdere hybrides zijn en die zich onderling met elkaar voortplanten, kan er wél een nieuwe soort ontstaan. Maar in dit geval is daar (nog) geen bewijs voor, aldus Baird.

De komende maand willen de wetenschappers de hybride terug proberen te vinden en hun onderzoek verderzetten. Zo willen ze ook een biopsie van de moeder nemen en onderwaterbeelden maken om de lichaamskenmerken van het hybride dier te bestuderen. Het is niet de eerste keer dat er een kruising wordt gespot van een dolfinensoort en een walvissoort. Eerder werd ook al een kruising tussen een dolfin en een orka geregistreerd. Onder meer in SeaWorld Tokyo en Sea Life Park in Hawaii werden er exemplaren geboren. Heel verwonderlijk is dat niet, want de soorten behoren tot dezelfde familie van de Delphinidae.

# WEET JE DAT.....?

## De gezondheidsvoordelen van zwemmen

[Robert Jan Hendriks](#)



De  
gezondheidsvoordelen  
van zwemmen

Optimale  
Gezondheid



Zwemmen doe je om verschillende redenen: Je gaat lekker zwemmen om je te ontspannen, anderen gaan zwemmen om aan hun gezondheid en **conditie** te werken en ja, er zijn ook mensen die zwemmen omdat het op de één of andere manier met hun werk te maken heeft. Maar we hebben ooit allemaal leren zwemmen als kind, omdat het zo ongeveer ingebakken is in de Nederlandse cultuur.

We leven met z'n allen in een zeer waterrijk landje en daarom is het leren zwemmen zo ontzettend belangrijk: Als je om de één of andere reden in het water terecht komt, moet je kunnen zwemmen om eenvoudigweg te kunnen overleven.

Zo was ooit, nog niet eens zo lang geleden, het schoolzwemmen een verplichting op de scholen. Op deze manier wilde men bereiken dat letterlijk iedereen in ieder geval de basis van het zwemmen onder de knie zou krijgen. Als gevolg van het schoolzwemmen gingen veel kinderen door met diplomazwemmen. Sinds een aantal jaren is de verplichting van het schoolzwemmen helaas afgeschaft en moet nu geregeld worden vanuit de school, eventueel in samenspraak met de gemeente.

Maar gezien het structurele tekort in het budget van beide instellingen, komt het hele schoolzwemmen op een veel lager niveau te staan. Het directe gevolg is dat kinderen nu minder zwemvaardigheden hebben dan 10 of 20 jaar terug. Volgens de overheid moet deze verantwoordelijk bij de ouders liggen. Akkoord, maar ook voor particulier initiatief is het budget niet onbeperkt om dezelfde redenen dat de overheid, de gemeente en de school ook geen geld meer hebben.

Gelukkig zien nog wel veel ouders het belang in van het leren zwemmen, en nemen dus zelf het initiatief om hun kind op te geven voor zwemlessen, vaak al op hele jonge leeftijd.

Maar het feit blijft dat de zwemvaardigheden en het plezier in zwemmen bij jongeren duidelijk minder is. En dat is jammer, want zwemmen kan gerekend worden tot één van de meest laagdrempelige sporten die voor iedereen toegankelijk zou moeten zijn. In iedere stad zijn zwembaden beschikbaar, en qua uitrusting

heb je alleen maar een zwembroek, een handdoek en eventueel een zwembrilletje nodig. Dit kun je allemaal zo goedkoop en zo duur maken als je zelf wilt.

Aan de andere kant is zwemmen, of in ieder geval in het water bewegen, toch wel populairder geworden door de komst van exotische zwemparadijzen wat voor zowel kinderen als voor ouderen een aangenaam vermaak is. Op deze manier wordt er weer meer jeugd naar het zwembad getrokken, wat natuurlijk een hele goede zaak is, maar dat zegt nog helemaal niks over de zwemvaardigheden.

Maar naast het belang van het aanleren van de benodigde zwemvaardigheden, is zwemmen ook vooral een fantastische manier om aan je conditie en je gezondheid te werken. En als je het goed doet, kun je ook nog [afvallen](#) door regelmatig te zwemmen.

## **De voordelen van het zwemmen**

Zwemmen is één van de weinige sporten die een indrukwekkende lijst met (gezondheids-)voordelen kent. Laten we deze voordelen eens overzichtelijk op een rijtje zetten:

### **Zwemmen zorgt voor ontspanning**

Zwemmen is een bijna ideale vorm van ontspanning. Niet alleen geestelijk, maar ook lichamelijk. Natuurlijk moet je je inspannen, maar door het gevoel van gewichtsloosheid in het water is de hele beleving van het inspannen totaal anders. Je werkt wel degelijk met je spieren, en door de weerstand van het water is het in sommige opzichten zwaarder, maar aan de andere wordt dit méér dan gecompenseerd door de opwaartse druk van het water. Maar ook geestelijk werkt zwemmen ontspannend.

Als je veel met **stress** te maken hebt, ben je met zwemmen in staat om alles even aan de kant te zetten en je hoofd helemaal leeg te maken. En door de stress even achter je te laten, geef je je lichaam de kans om weer normaal te functioneren, want zoals we allemaal weten heeft stress op de lange termijn een verwoestende invloed, tenminste als we geen ontspannende momenten inlassen.

## **Zwemmen zorgt voor sterkere rugspieren**

Als je last hebt van een zwakke rug, is zwemmen een hele goede remedie om deze weer sterk te maken. Dit heeft natuurlijk te maken met de gewichtsloosheid in het water. Hierdoor hoeft je rug helemaal niets te dragen, geen gewicht te dragen. Daarnaast hoeft je rug ook niet de schokken op te vangen wat normaal wel het geval zou zijn als je aan het **lopen of aan het rennen** bent. Een ideale combinatie, want je bent wel degelijk aan het bewegen waardoor je rugspieren steeds weer een beetje sterker worden.



## **Zwemmen zorgt voor een grotere longinhoud**

Als je regelmatig sport, dan heb je een grotere longinhoud dan de mannen en vrouwen die niet of nauwelijks bewegen. Dit is niet alleen voorbehouden aan zwemmers, maar dit geldt voor alle sporten. Als je bijvoorbeeld 1 x per week gaat zwemmen, ga je al snel merken dat je minder snel buiten adem zal zijn als je bijvoorbeeld een trap op loopt.

## **Zwemmen kent nagenoeg géén blessures**

Er zijn heel weinig sporten die nagenoeg géén [blessureleed](#) kennen. En dan bedoel ik de bewegende sporten. Schaken en dammen tel ik nu even niet mee. Zwemmen is zo'n sport. In het water is het nagenoeg onmogelijk om je enkel te verstuiken of een verkeerde stap te zetten zodat er spieren in het gedrang komen. De enige echte blessure die ik me bij zwemmen kan voorstellen is een forse uitglijder op de gladde tegelvloer. Maar dat is met goede slippers op te lossen.

## **Zwemmen geeft je een gelukkig gevoel**

Sporten in het algemeen, en dus ook zwemmen, zorgen voor de vrijgave van endorfine in je hersenen. Endorfine zijn de stofjes die je een gelukkig gevoel geven, die je een goed humeur kunnen geven. Daarnaast levert de inspanning méér energie op dan het je kost. Dat wil zeggen dat je na het sporten direct weer energie beschikbaar hebt voor andere activiteiten, energie die je een paar daarvoor helemaal niet meer had omdat je net uitgeput van je werk thuiskwam.

## Zwemmen hoeft niet duur te zijn

Zoals al eerder gezegd: Zwemmen is één van de goedkoopste sporten die je maar kunt bedenken. Je hebt alleen een zwembroek/bikini nodig, eventueel aangevuld met een zwembriljetje en een paar goede slippers. En dit kun je allemaal zo duur maken als jij zelf wilt. In principe kun je met een budget van 20 euro alles aanschaffen en direct starten.

## Zwemmen en afvallen: Werkt dat?

Het is algemeen bekend dat je moet gaan sporten als je **af wilt vallen**. Zwemmen is hiervoor heel erg geschikt, maar dan moet je je wel aan een strak en redelijk intensief schema houden. Zwemmen valt onder de duursporten, net zoals fietsen, **hardlopen** en wandelen. En bij duursporten moet je met een bepaalde regelmaat gedurende een steeds langer wordende periode, het opbouwen, inspanningen leveren. Alleen dan ga je uiteindelijk vet verbranden. Er zijn ook veel explosieve sporten zoals hockey en fitness, maar daarbij verbrand je eigenlijk alleen maar **koolhydraten**. Om vet te verbranden moet je langer doorzetten, wat een kenmerk is van een duursport.

Het is dus belangrijk om je aan een schema te houden waarbij je regelmatig je eigen grenzen kun verleggen. Algemene stelregel is dat je pas na een half uur intensieve en regelmatige beweging vet begint te verbranden. Daarvoor ben je alleen nog maar koolhydraten aan het verbranden. Is op zich niets mis mee, want door koolhydraten te verbranden vermijd je dat er nieuw vet wordt opgeslagen, maar pas na een half uur ga je ook daadwerkelijk bestaand vet verbranden waarna je af gaat vallen.



## Zitten er nadelen aan zwemmen?

Echte nadelen zijn er eigenlijk bij zwemmen. Er zijn natuurlijk wel een paar zaken waar je even extra op moet letten. Gebruik bijvoorbeeld altijd slippers, om te voorkomen dat je vervelende uitglijders gaat maken op de natte tegelvloer. En slippers dragen is ook erg belangrijk om te voorkomen dat je last gaat krijgen van [zwemmerseczeem](#). Dit is een [schimmelinfectie](#) die je heel snel op kunt lopen als je op blote voeten door openbare ruimtes loopt. De schimmel bevindt zich in de huidschilfers die overal kunnen liggen. Deze schimmels dringen heel snel via je voeten het lichaam binnen, als de voeten nat en verweekt zijn. Als je een normale weerstand hebt, zal dit weinig tot geen effect hebben, maar bij een zwakke weerstand kan dit leiden tot een schimmelinfectie aan de voeten.

## Tot slot...

Zwemmen kun je heel erg goed integreren in je fitnessprogramma. Als je veel spiergroepen traint, wat je dat je tussendoor altijd 1 of 2 dagen [rust](#) moet houden, tenminste voor die specifieke groepen. Tijdens die rustdagen kun je prima gaan zwemmen, omdat de belasting van de spieren heel anders is, dankzij de gewichtloosheid. Kortom: Zwemmen is een sport wat prima betaalbaar is, en daarnaast is het een erg veelzijdige training voor een gezond lichaam.

# Alle duikslachtoffers Noordzeekust vanaf nu naar Goes

GOES - Alle slachtoffers van duikongevallen aan de Noordzeekust, gaan vanaf vandaag voor behandeling naar het Medisch Centrum Hyperbare Zuurstoftherapie in het ADRZ in Goes. Dat heeft directeur Maarten van Tol van MCHZ bekend gemaakt.

Miriam van den Broek 27-07-18, 14:34



De ingang van het ADRZ-ziekenhuis in Goes. © Jeffrey Kutterink

Voorheen werden de slachtoffers van decompressieziekte opgevangen in zowel het Amsterdam Medisch Centrum (AMC), als in Goes. Nu neemt het MCHZ in Goes op verzoek van het AMC alle patiënten over. Het gaat om een tijdelijke regeling. "Maar of dat nou drie maanden is of een jaar, weten we niet", aldus Van Tol. Mogelijk is de aanleiding een capaciteitsprobleem bij het AMC. Het MCHZ in Goes is gespecialiseerd in de behandeling van patiënten in een hyperbare kamer, waar onder overdruk, 100 procent zuurstof kan worden toegediend. Deze behandeling wordt vaak toegepast bij weefselschade of ernstige infecties en dus ook decompressieziekte. Die ziekte kan ontstaan als een duiker te snel stijgt. Er kunnen dan stikstofbelletjes in het bloed ontstaan. Nederland telt 11 centra voor hyperbare zuurstoftherapie. Slechts 3 daarvan zijn gevestigd in een ziekenhuis.





## Temperatuur van oppervlaktewater Noordzee nadert recordhoogten

Gepubliceerd: 03 augustus 2018 17:36

Laatste update: 03 augustus 2018 22:38

**De temperatuur van het oppervlaktewater in de Noordzee nadert recordhoogten, meldt het Duitse Bondsbureau voor Scheepvaart en Hydrografie (BSH) in Hamburg vrijdag.**

In juli lag de gemiddelde oppervlaktetemperatuur op 16,3 graden, een tiende graad onder de recordtemperatuur van 2014.

Het BSH verwacht een verdere stijging door de aanhoudende warmte. De temperatuurstijging tussen maart en juli was met 11,4 graden uitzonderlijk groot en snel.

In de Oostzee werden zelfs records gebroken. De gemiddelde oppervlaktetemperatuur lag met 20 graden zelfs een halve graad boven het record van juli 2014.

Het kwik komt daarmee 2,8 graden boven het langjarig gemiddelde in de afgelopen dertig jaar.

Door: ANP

# **Gevlekte haai van bijna 1,5 meter gespot in ondiep water van Noordzee: “Ik dacht, dit kan niet waar zijn!”**



- Naz Taha 03 augustus 2018 20u10

Jitze Bakker Meterslange haai in Terschellinger water.

**Dieren Hobbyfotograaf Jitze Bakker spote tijdens zijn vakantie op het Nederlandse Waddeneiland Terschelling een haai van ruim één meter in de buurt van Hoorn. “Een unicum” weet Guus Schweigmann van de stichting Zeehondenopvang Terschelling.**

“Strandgangers lagen lekker te luieren op hun badlaken, maar dat is niet aan mij besteed”, vertelt Jitze Bakker uit het Nederlandse Amstelveen. Bewapend met zijn camera trok de hobbyfotograaf richting de zee. “Ik krijg er een juttersgevoel van, uiteindelijk vind ik weinig. Voeger kon je veel vangen, nu mag je blij zijn met één scholletje of botje.”

Totdat Jitze twee vinnen in het water spotte. “Ik dacht, dit kan niet waar zijn. Een haai? Het gekke was, ik kon redelijk in de buurt komen. Hij bleef rondzwemmen in het ondiepe water.”

Guus Schweigmann geloofde zijn ogen niet toen hij de foto van Jitze zag. “Dolfijnen en bruinvissen zien we regelmatig, zeehonden iedere dag en kwallen en garnalen ook.” Volgens Guus vist de jeugd in de haven ook massaal op kleine kreeftjes. “Maar zo’n flinke haai zwemmend langs het strand aan de noordkant in ondiep water? Dat is ongelooflijk!” Het dier was volgens Jitze bijna anderhalve meter lang, dus duidelijk een volwassen exemplaar.

Zo’n flinke haai in ondiep water? Dat is ongelooflijk!

*Guus Schweigmann, Stichting Zeehondenopvang Terschelling*

## **Zeldzaam**

Maar wat doe je met zo’n zeldzame melding? “Omdat het mogelijk om een gevaarlijk soort ging, informeerde ik eerst de strandwachten van de KNRM op de noordkust”, vertelt Guus. Vervolgens belde hij met SOS Dolfijn, die bij dolfinen, bruinvissen en walvissen worden gealarmeerd.

Uiteindelijk wist Wageningen Maritiem Research dat het een gevlekte gladde haai betrof. De haai heeft stompe tanden, jaagt voornamelijk op kreeftjes en krabben en zwemt steeds vaker in de Noordzee.



ANP Een gevlekte gladde haai.

Overigens, voor wie vakantieplannen heeft naar de Waddeneilanden: geen nood. De haai is ongevaarlijk. Guus: “Ongeveer 40 jaar geleden zwommen die dieren in de Noordzee en de Waddenzee. Maar daarna leken ze verdwenen te zijn.”

Hoewel ze zeer zelden worden gespot, zwemmen ze wel vaker in de Noordzee. Een mogelijke verklaring is de opwarming van het water. Guus: “Dat is natuurlijk dubbel, maar toch. Hoe mooi zou het zijn als hier weer kolonies haaien opduiken?”

# DE PUT VAN EKEREN

## FOTO'S GEMAAKT DOOR MARC VAN BRITSOM TIJDENS DE ZONDAGMORGENDUIKEN.

We - Marc en buddy Aswin - gaan te water rond half negen. Alexia gaat mee en verzorgt de catering na onze duik, is (bovenwater)fotograaf en co-piloot onderweg. Later zal blijken dat een co-piloot geen overbodige luxe is.

Een nadeel is het vroege opstaan op de zondagmorgen, maar dat is snel vergeten met in het vooruitzicht weer een prachtige duik. Om zes uur opstaan en om zeven uur vertrekken heeft als voordeel dat er bijna geen verkeer op de weg zit. Ondergetekende kan zelfs een stukje spookrijden op de busbaan van de Noorderlaan in Antwerpen en maar één auto tegenkomen, een combi van de Politie. Die zwaaiden eens en reden gewoon door (vriendelijke mensen!!), die begrepen ook wel dat zo'n Hollander er met al die wegenwerken in het centrum er ook niet meer uitkwam. Vandaar die co-piloot.

Tijdens onze duiken hebben we altijd goed zicht, we zien enorme snoeken, dikke karpers, heel veel baars en een keer een jagende (duikende) fuut gezien die visjes aan het vangen was voor z'n jongen. Die schoot iedere keer voor onze neus naar beneden om vervolgens met een vis in z'n bek weer naar boven te schieten.

Altijd al prachtige duiken gehad, met als voordelen dat je niet al te ver moet rijden, je moet de dijk niet over, omdat je zo vroeg komt kun je bijna aan de waterkant parkeren, je hebt niet zoveel lood nodig want het is zoet water, wat nog als bijkomende voordeel heeft dat je niet moet spoelen na de duik en je bent ruim voor 12:00 uur terug thuis. Diep duiken is ook niet



nodig, want daar is niets meer te zien en is het ijs- en ijs koud en doordat je niet diep duikt kom je ook nog eens lang met je luchtvoorraad toe. We maken meestal duiken van minimaal een uur en zijn het dan nog niet beu, maar afhankelijk van wat we tegenkomen hebben we op een uur ons rondje wel gedaan.

Er zijn dus meer voor- dan nadelen aan zo'n vroege zondagmorgen duik, wij kijken er iedere week weer naar uit!!

Geniet van de prachtige foto's op de volgende pagina's, vergeet niet te kijken naar de mooie filmopnamen op de web site en wie weet zien we elkaar een keer op de vroege zondagmorgen aan de Put van Ekeren. Je gaat er zeker geen spijt van krijgen.

Aswin.





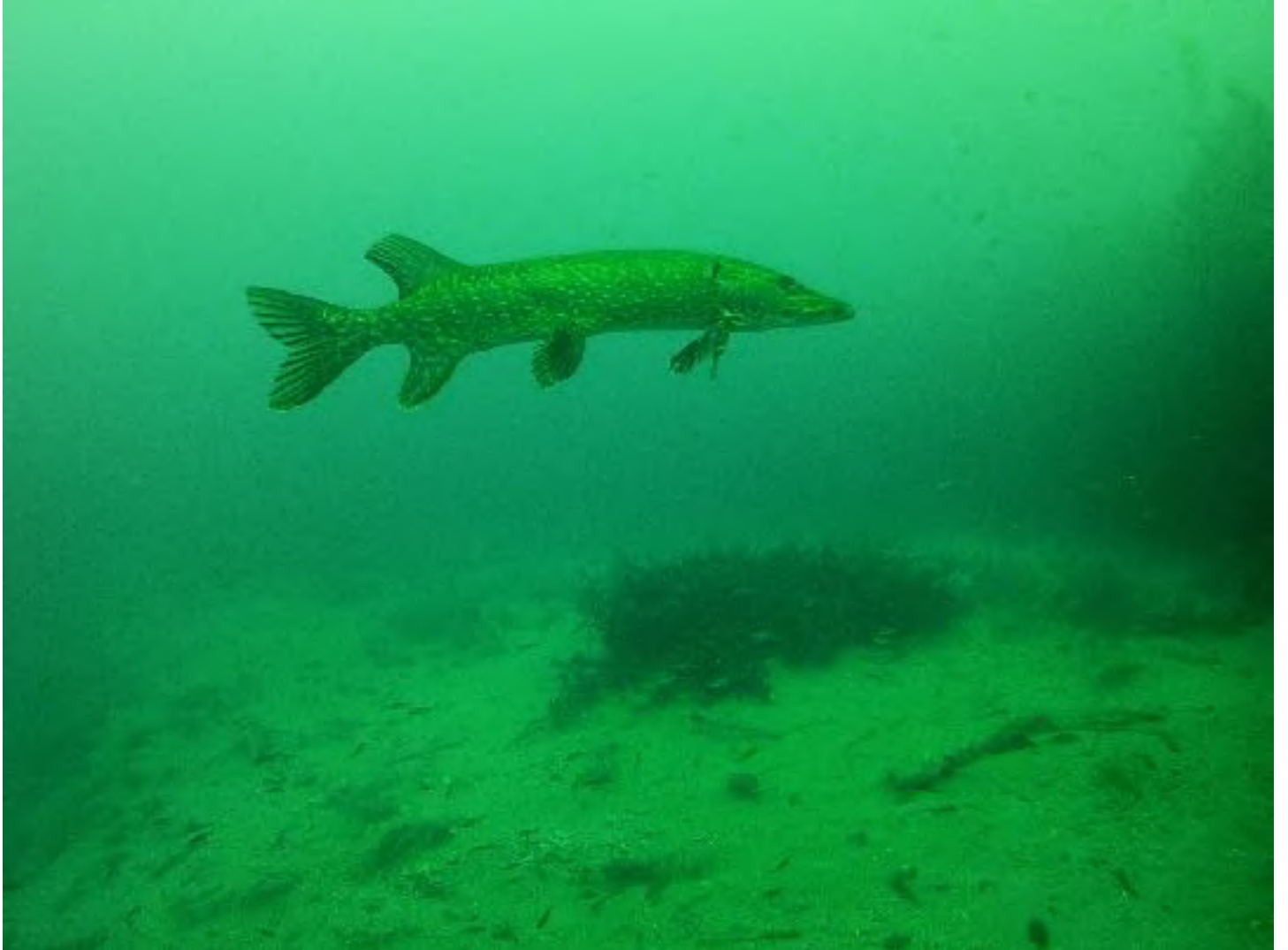














# Aziatische zeenomaden hebben grotere milt door diepzeeduiken

[NU.nl](https://www.nu.nl)



**De zeenomaden van het Bajau-volk in Zuidoost-Azië hebben een aanzienlijk grotere milt dan andere mensen. Dat toont aan dat hun lichaam zich heeft aangepast aan het vele diepzeeduiken waar het volk bekend om staat.** De Bajau leven al duizend jaar op Aziatische zeeën en komen vooral aan voedsel door onder water te jagen. De vergrote milt is ontdekt door onder anderen de Deense bioloog Rasmus Nielsen. In het onderzoek, gepubliceerd in het wetenschapsblad *Cell*, wordt de genetische opbouw van het Bajau-volk vergeleken met die van het Saluan-volk. De Saluan leven op het vasteland van Indonesië en hebben weinig tot niet te maken met de zee.

De Bajau zijn een nomadevolk dat in huizen op palen boven de zeeën bij Indonesië leeft. Ze leven als jagers en verzamelaars die voedsel en bouwmaterialen uit de zee halen. Hierdoor brengen de Bajau meer dan zestig procent van hun "werkdag" onder water door, schrijft Nielsen.

Duiken doen de Bajau zonder enige apparatuur. Ze gebruiken hooguit een duikbril, gewicht om diep te blijven en een speer of harpoen. De Bajau staan erom bekend dat ze ontzettend lang hun adem kunnen inhouden en tot zeventig meter diep gaan bij het duiken, schrijft Nielsen.

De onderzoeker concludeert dat de Bajau door duizend jaar diepzeejagen een grotere milt hebben ontwikkeld.



# Bloedsomloop

De milt is belangrijk bij het duiken. Wanneer een mens zijn adem inhoudt en zich onderwater begeeft, gaat het hart langzamer kloppen, vernauwen de bloedvaten en trekt de milt samen. Doordat de milt samentrekt verspreiden zich meer rode bloedcellen met zuurstof door het lichaam.

De grotere milt van de Bajau geeft hen daarom een voordeel bij het duiken. Zo kunnen ze diep onderwater toch nog genoeg zuurstof in de bloedsomloop houden.

Door: [NU.nl](https://www.nu.nl)



# 90 procent van palingen besmet door parasiet.

Bron: Belga



Picture Partners

**Dieren De paling blijft een van de meest bedreigde vissoorten in Europa. De soort staat op de IUCN Rode Lijst als “kritisch bedreigd”. Sedert de Europese Palingverordening, waarin alle lidstaten werden verplicht om een paling-beheersplan te maken, is de situatie niet verbeterd.**

“We moeten er vooral voor zorgen dat de jonge glasaaltjes, die elk jaar vanuit hun paaigebied onze rivieren proberen op te zwemmen, door de getijdenbarrières geraken”, zegt onderzoeker Jeroen Van Wichelen van het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek in Brussel, die onderzoek doet naar het palingbestand in opdracht van het Vlaamse Agentschap Natuur en Bos. Er zijn niet veel Belgische rivieren die ongemoeid uitmonden in de Noordzee, zonder dat er ergens een of andere barrière is opgeworpen om het zoute zeewater buiten te houden. Zonder die barrières zou twee keer per dag, bij vloed, het zeewater kilometers ver landinwaarts trekken. Om de landbouw en waterwinningsgebieden te beschermen, zijn op alle rivieren die aan de kust uitmonden grote infrastructuurwerken aangebracht die zowel het instromende zeewater tegenhouden, als complexen van sluizen die het waterpeil in de rivieren op niveau moeten houden. Alleen de Schelde heeft geen waterkering bij de monding. Die bevindt zich verder stroomopwaarts, ter hoogte van Gent en bij de monding van al haar zijrivieren.

## Parasiet

Door al die barrières geraken de glasaaltjes, die al miljoenen jaren vanuit de zee onze rivieren opzwellen, niet meer in beken en kreken verder stroomopwaarts”, zegt Van Wichelen. “Tegelijk verhinderen diezelfde barrières dat volwassen palingen naar de zee kunnen om te gaan paaien. De soort komt daardoor steeds meer onder druk te staan. Bovendien beginnen de palingen, die toch weer weg geraken, verzwakt aan hun reis, omdat bijna 90 procent besmet is met een parasiet, die ze oplopen als glasaaltje. Die parasiet gebruikt kleine roeipootkreeftjes als tussengastheer en die kreeftjes zijn het favoriete voedsel van de jonge palingen. De ziekte is afkomstig uit Japan, waarschijnlijk door het uitzetten van Japanse palingen in onze rivieren door palingkwekers.” Palingen maken als ze volwassen zijn een lange reis naar de Sargassozeë, een groot gebied in het noorden van de Atlantische Oceaan, waar ze kuit gaan schieten. Ze doen dat al miljoenen jaren. Voor sommige palingen is de reis erg lang en de door de parasiet aangetaste exemplaren geraken nog nauwelijks in hun paaigebieden. “We gaan proberen om de glasaaltjes toch naar de bovenlopen van de rivieren te krijgen”, zegt Van Wichelen. “We willen daarom kleine openingen laten in de getijdenbarrières bij hoog water, zodat de glasaaltjes stroomopwaarts kunnen. Verder wordt er gezocht naar visvriendelijke pompen. Palingen worden aangetrokken door subtiele debietverschillen en komen daardoor meer dan andere vissen in pompen terecht, waar ze helaas vermalen worden.” Eerdere pogingen, om glasaaltjes manueel over de getijdenbarrières te helpen door ze af te vangen en ze langs de andere kant van de barrières weer uit te zetten, hebben geen of nauwelijks resultaten opgeleverd. Van Wichelen denkt daarom na over grootschaliger oplossingen.

“In Nederland gaat volgend najaar een experiment van start onder de naam Kierenplan”, zegt hij. “Ze willen kieren maken in de waterkering op de Oosterschelde, waardoor er grote hoeveelheden zout water landinwaarts zullen stromen, samen met de glasaaltjes, die dan verder naar het binnenland kunnen trekken. In eigen land heb ik een projectaanvraag ingediend om het knelpunt in Merelbeke, de verbinding met de Bovenschelde, palingvriendelijk te maken. Maar de kans is klein dat het project wordt goedgekeurd. Wellicht komen er enkele aanpassingen door de Vlaamse Waterweg. Bijkomende maatregelen zijn hoogdringend, zo niet verdwijnt een van onze meest enigmatische vissoorten voorgoed. Het is intussen meer dan tien jaar geleden dat Europa in 2007 zijn Palingverordening uitvaardigde om de bedreigde palingpopulatie te behouden en te herstellen. Tien jaar later blijkt dat het beoogde herstel uitgebleven is. Zowel Vlaanderen als Europa zullen een versnelling hoger moeten schakelen.



# Australië legt half miljard op tafel voor herstel van Great Barrier Reef.

29 april 2018 07u00 Bron: Reuters, Belga



AFP Anemoonvissen in Australië's Great Barrier Reef.

**Milieu De Australische overheid zet 500 miljoen dollar (omgerekend ongeveer 312 miljoen euro) opzij om het Great Barrier Reef te redden van de totale vernietiging. De fondsen moeten de waterkwaliteit rondom het rif helpen opkrikken en het koraal beschermen tegen zeesterren. De overheid maakte het nieuws vandaag zelf bekend. “Het gaat om de grootste investering uit de geschiedenis”, luidt het.**

De Amerikaanse minister van Energie Josh Frydenberg zei vandaag in een televisie-interview dat een deel van het geld rechtstreeks naar boeren zou vloeien, opdat zij hun landbouwmethodes zouden aanpassen “om te garanderen dat het rif niet langer te kampen zal hebben met de afvoer van grote hoeveelheden sediment, stikstof en pesticiden die zo schadelijk zijn voor het koraal en die helpen bij de voortplanting van doornenkronen (een soort zeester met doornachtige stekels).”



## **Bedreigingen**

De koraaletende doornenkronen zijn aan een opmars bezig en hebben al grote delen van het rif vernietigd. In januari werd er al een grote ruimingsactie van de dieren voorzien.

Daarnaast is ook de afwatering van suikerrietboerderijen en veehouderijen erg vervuilend en schadelijk voor het koraal. “Het sediment verstikt het [koraal] gewoon, terwijl de meststoffen ervoor zorgen dat algen het koraal wegconcurreren”, zegt Bradley Opdike, zeewetenschapper aan de Australian National University.



REUTERS Koraalbetende doornenkronen op Swain Reef, een onderdeel van het Great Barrier Reef.

## Werelderfgoed

Het Great Barrier Reef, het spectaculairste koraalrif ter wereld, beslaat een oppervlakte van 348.000 vierkante kilometer en werd in 1981 geklasseerd als UNESCO-werelderfgoed. UNESCO overwoog vorig jaar om het rif te klasseren als “bedreigd”, maar zag daar uiteindelijk vanaf om de Australische regering de vernedering te besparen en om het toerisme in het land geen schade te berokkenen.

Frydenberg wees zondag nog op het belang van het rif voor de Australische economie, vooral op vlak van toerisme. Het levert 64.000 jobs op en brengt jaarlijks 6,4 miljard Australische dollar (4 miljard euro) in het laatje.



EPA Verbleekt koraal in het Great Barrier Reef.

## **Sceptisch**

Hoewel de meeste wetenschappers enthousiast zijn over het nieuws, vragen sommigen zich af of de extra middelen enig verschil kunnen maken.

Volgens Jon Brodie, professor aan het Kenniscentrum voor Koraalrifstudies aan de James Cook University zijn de middelen gewoon een verlenging van de bestaande, mislukte programma's. "Het werkt niet. Het bereikt geen grote verbeteringen op vlak van waterkwaliteit", vertelde hij aan Reuters.



Reuters De schade die werd aangericht door doornenkronen op Beaver Reef in het Great Barrier Reef.

De Australische minister van Buitenlandse Zaken Julie Bishop wijst erop dat Australië wereldleider is op vlak van beheer en bescherming van het rif. Het *Reef 2050 Plan* van de regering is goedgekeurd door het Werelderfgoedcomité van UNESCO als de standaard voor de rest van de wereld, haalt ze aan. “Ze kijken naar Australië om de technische expertise, het wetenschappelijk onderzoek en het beste praktijkmanagement van koraalriffen aan te leveren en dat is wat we doen”, aldus Bishop.

# Arabische Zee hapt naar adem: dode zone “groter dan Schotland” ontdekt. “Dit is een ernstig milieuprobleem”.

28 april 2018 08u51 Bron: The Independent



Getty

**Wetenschap & Planeet De Arabische Zee verkeert in ademnood. Wetenschappers ontdekten er een dode zone die groter is dan Schotland, meldt The Independent. “De situatie is erger dan gedacht”, waarschuwen de onderzoekers.**

Het gaat niet goed met de Arabische Zee, ofwel de Zee van Oman. In de studie die verscheen in *Geophysical Research Letter* wordt melding gemaakt van een enorm gebied waar bijna geen zuurstof in het water meer zit. Wetenschappers van de Universiteit van East Anglia in Engeland deden de verontrustende ontdekking met twee robots.



## Broeikasgas

“Vissen, zeeplanten en andere dieren hebben zuurstof nodig, anders overleven ze niet”, zegt hoofdonderzoeker Bastien Queste. “Dit is een milieuprobleem dat ernstige gevolgen kan hebben, ook voor mensen die afhankelijk zijn van de zee voor voedselwinning en tewerkstelling.” Een laag zuurstofgehalte kan ook de vorming van gevaarlijke chemicaliën zoals stikstofdioxide aanwakkeren, een broeikasgas dat tot 300 keer krachtiger is dan CO<sub>2</sub>.

De dode zone in de Arabische Zee is de grootste ter wereld, zegt Queste. De wetenschap was zich daar al van bewust, maar de onderzoekers wisten niet dat de situatie zo nijpend was.

Dit is een serieus milieuprobleem dat ernstige gevolgen kan hebben, ook voor mensen die afhankelijk zijn van de zee voor voedselwinning en tewerkstelling

*Onderzoeker Bastien Queste*

Bijna een halve eeuw was het onmogelijk om het onderzeese gebied uit te kammen omwille van gevaar voor piraterij en geopolitieke spanningen. Recent werden dan toch twee robots tot een kilometer diepte het water ingestuurd om het zuurstofgehalte in kaart te brengen. Gedurende acht maanden deden de satellietgeleide instrumenten metingen in een veld dat duizenden kilometers besloeg.

## “Samengeperst”

Zuurstofarme lagen komen van nature voor in oceanen op een diepte van 200 tot 800 meter, schrijft The Independent. In de Zee van Oman ontdekten de onderzoekers vissen die “samengeperst” leefden in een dunne laag dicht bij het wateroppervlak. De dode zone is een tijdbom voor de regio, waarschuwt Queste. Maar ook voor andere delen van de wereld vormen zuurstofarme onderzeese gebieden een bedreiging.

De klimaatverandering is de belangrijkste schuldige voor de groei van het aantal dode zones, omdat warmer water minder zuurstof kan vasthouden. Ook bemesting is een boosdoener. Een teveel aan voedingsstoffen leidt immers tot de bloei van algen, die zuurstof aan het water onttrekken als ze afsterven. Het aantal dode zones in de oceanen is verviervoudigd in de voorbije vijftig jaar. Volgens computersimulaties zal dat aantal de komende eeuw alleen maar toenemen.



# Wetenschappers ontdekken nieuwe oceaanlaag met meer dan 100 nieuwe dier- en plantensoorten.

07 mei 2018 21u11 Bron: The Telegraph, Science Alert, Smithsonian Tropical Research Institute



Facebook - Nekton Mission

**Milieu Wetenschappers van de universiteit van Oxford en de Amerikaanse Smithsonian Institution hebben recent een nieuwe laag in de oceaan ontdekt waarvan niemand tot op heden wist dat ze bestond. In het pas ontdekte gebied werden ook meer dan 100 nieuwe dier- en plantensoorten aangetroffen.**

De 'rarifotische zone', zoals het gebied genoemd wordt, verwijzend naar het feit dat er weinig licht binnenvalt, bevindt zich tussen 130 en 309 meter onder het wateroppervlak in diepere oceaandriffen. Deze oceaandrif is zo verschillend van wat zich eronder en erboven bevindt, dat ze een eigen naam kreeg.

De zone werd ontdekt tijdens een missie van Nekton, een Britse liefdadigheidsorganisatie voor oceaandrifexploratie, naar Bermuda. Mariene wetenschappers van de universiteit van Oxford leidden de missie. De onderzoekers spendeerden honderden uren onder water, al duikend, in onderzeeërs en met afstandsgestuurde toestellen die een diepte van 2000 meter kunnen bereiken.

Het rif verbindt vijf andere gebieden, die elk een afzonderlijke biotoop voor lokaal zeeleven vormen, en herbergt meer dan honderd nieuwe dier- en plantensoorten, waaronder naaldkreeftjes, tientallen nieuwe algensoorten en zwart koraal dat tot twee meter hoog wordt.



Facebook - Nekton Mission

# Verrassing

“Aangezien het water rondom Bermuda al tientallen jaren vrij grondig bestudeerd wordt, hadden we zo’n groot aantal en een dergelijke diversiteit aan nieuwe soorten zeker niet verwacht”, vertel Alex Rogers, professor natuurbeschermingsbiologie aan de universiteit van Oxford en wetenschappelijk directeur van Nekton. De ontdekking van een volledig nieuwe oceaanzone, die bruist van het leven, toont volgens Rogers aan dat er mogelijk veel meer zeesoorten bestaan dan aanvankelijk werd aangenomen. “Dit bewijst hoe weinig we weten en hoe belangrijk het is om deze ongekende regio in kaart te brengen om te garanderen dat de toekomst ervan beschermd is”, aldus Rogers.

24 mensen zijn naar de maan geweest, we hebben golf gespeeld op de maan, en toch zijn er maar drie mensen ooit naar het diepste punt van onze aarde gereisd, op 11.000 meter, de diepste plek van onze oceaan.

*Alex Rogers, wetenschappelijk directeur Nekton*

Het team ontdekte ook een groot algenwoud op de top van een onderwaterberg zo’n 24 kilometer voor de kust van Bermuda. De hellingen van de berg waren begroeid met koralen en herbergden zee-egels, groene murenen, gele heremietkreeften, kleine gele en roze visjes en andere fauna.

Wereldwijd liggen er meer dan 100.000 bergen onder het wateroppervlak, maar op minder dan 50 daarvan werd de lokale fauna en flora al grondig onder de loep genomen.



Facebook - Nekton Mission De onderzoekers ontdekten meer dan 100 nieuwe planten- en diersoorten.

“24 mensen zijn naar de maan geweest, we hebben golf gespeeld op de maan, en toch zijn er maar drie mensen ooit naar het diepste punt van onze aarde gereisd, op 11.000 meter, de diepste plek van onze oceaan”, zegt Rogers. “We hebben nu de technologie in handen om de diepe oceanen te verkennen, we kunnen de komende tien jaar meer van onze planeet ontdekken dan in de voorbije 100.000 jaar. We hebben naar boven gekeken, terwijl we eigenlijk naar beneden moesten kijken.”

Naar schatting 95 procent van de bewoonbare ruimte op onze planeet ligt in de oceaan, maar slechts een fractie van die ruimte werd verkend.

*Carole Baldwin, Smithsonian Institution*

## Ook in Curaçao

Wetenschappers van de Smithsonian Institution in Washington, DC ontdekten eveneens een rarifotische zone in de omgeving van het eiland Curaçao. “Naar schatting 95 procent van de bewoonbare ruimte op onze planeet ligt in de oceaan”, zegt Carole Baldwin, viscurator bij het Smithsonian National Museum of Natural History, “maar slechts een fractie van die ruimte werd verkend. Dat is begrijpelijk voor gebieden die duizenden mijlen van de kust liggen en mijlen diep zijn. Maar tropische diepe riffen liggen net onder populaire, erg bestudeerde riffen – in feite gewoon in onze achtertuin. En tropische riffen zijn geen barre landschappen op de oceaanbodem: ze zijn erg diverse ecosystemen die verder bestudeerd dienen te worden. We hopen dat we door de rarifotische zone een naam te geven, aandacht kunnen opwekken voor de noodzaak om diepe riffen verder te verkennen.”

## Toevluchtsoord

De vissen die werden aangetroffen door het team van het Smithsonian Institution zijn bovendien nauw verwant aan de vissen die leven in hoger gelegen riffen. Dat doet vermoeden dat de rarifotische zone mogelijk een toevluchtsoord vormt voor vissen die wegvluchten van het warme zeewater en de koraalverbleking in hogere zeelagen.

# Zeehond bezoekt binnenstad van Zierikzee

Van een zeehond in de haven kijken de inwoners van Zierikzee inmiddels niet meer op. Maar dat het dier ook opduikt in de Oude Haven voor het verorberen van een visje is toch wel bijzonder.

Bekijk hieronder de beelden.

De beelden van de zeehond in Zierikzee zijn online gezet door Kees Laurijssens. Zijn vrouw zag het dier afgelopen dinsdag voor het eerst bij de sluis in het Havenkanaal.

Tot haar grote verbazing zag ze niet veel later de zeehond terug in de Oude Haven in Zierikzee. Vanwege het hoge water lukte het dier om daadwerkelijk in de haven, middenin de binnenstad van Zierikzee, te komen.



Zeehond in Oude Haven van Zierikzee (foto: Kees Laurijssens)



## Witpuntrifhaaitjes geboren in Deltapark Neeltje Jans

Gepubliceerd: 22 mei 2018 19:34  
Laatste update: 23 mei 2018 10:33

**In Deltapark Neeltje Jans zijn zaterdag drie witpuntrifhaaien geboren. Volgens Neeltje Jans is de geboorte bijzonder, omdat er wereldwijd vier parken bekend zijn waar deze haaiensoort in gevangenschap is geboren.**

In samenwerking met De Bode

De moeder van de haaitjes is inmiddels teruggeplaatst naar een ander aquarium, meldt de *PZC* dinsdag.

Dat is nodig omdat de moeder haar eigen kinderen na twaalf uur niet meer herkent en op zou kunnen eten. Voorlopig blijven de jongen nog achter de schermen, waar ze door verzorgers in de gaten worden gehouden.

De verwachting is dat de haaitjes aan het begin van de zomervakantie groot genoeg zijn om bij de volwassen haaien te worden geplaatst. Vanaf dat moment zijn ze ook zichtbaar voor het publiek.

# VISRECEPT

Gebonden garnalensoep (crema de mariscos)



## Ingredienten (nodig voor 4 personen)

300 gram ongepelde garnalen / afval + pellen voor de bisque, fumet.

Bouillon

Takje selder

Stukje groen van prei

1 ui

Kruidenbultje. Laurier/ thijm

1 liter water

1 visbouillonblokje

## Soep

10 gram boter

2 bosuitjes (volledig) fijn snijden

1 teentje knoflook

1 liter fumet

25 a 30 gram bloem

1 eetlepel tomatenpuree

1 koffielepel limoensap of 1 eetlepel witte wijn

Halve dl cognac

Cayennepeper

Zout

## Afwerking

2 eetlepels licht opgeklopte slagroom, paprikapoeder.

1 eetlepel peterselie

## Bouillon:

Pel de garnalen, stoof de pellen even aan met de fijngesneden groenten en het kruidenbultje.

Voeg het water en het bouillonblokje toe en laat 30 minuten trekken en zeef de fumet in een zeef of puntzeef.

## Soep:

Smelt de boter en fruit de fijngesnipperde bosuitjes en de uitgeperste knoflook 2 minuten.

Bestrooi met de bloem en laat even doorwarmen, voeg de tomatenpuree toe en laat even meebakken.

Voeg onder voortdurend roeren de fumet toe en laat doorkoken.

Proef de soep. Voeg een mespuntje cayennepeper toe , 1 koffielepel limoensap en een scheutje cognac.

Schep een lepel garnalen in voorverwarmde borden of kommetjes. Schenk er vervolgens de soep bij.

**Afwerking:**

Laat in elk bord of kommetje een lepel opgeklopte room ( met paprikapoeder) drijven en werk af met peterselie.

**SMAKELIJK!!!!!!**



# Duikers kruipen door oog van de naald bij incident met werkschip bij Zeelandbrug

ZIERIKZEE - Een groep duikers heeft woensdag de schrik van haar leven gekregen bij de Zeelandbrug. Ze bevonden zich nietsvermoedend onder water, toen opeens meerpalen van een werkschip rakelings langs suidsen.

Luc Oggel27-09-18, 20:15



Duikers bij de Zeelandbrug (niet de personen die bij het incident waren betrokken) © Dirk Jan Gjeltema

De duikers [doen hun verhaal op de website duikersgids.nl](http://duikersgids.nl). „Het was echt verschrikkelijk," vertelt Marleen van der Giesen. „Ik bevond me bij de eerste pijler van de Zeelandbrug toen het werkschip boven mij aanlegde. Er waren op dat moment meer duikers te water die het zelfde ervaren hebben. Plotseling donderden enkele meerpalen naar beneden tussen ons in. Ik denk dat een van de palen op niet meer dan vier meter van mij door het water boorde. Een andere paal miste een duiker op een haar na. Die is letterlijk aan de dood ontsnapt. Het was een angstige situatie, elk moment zou er weer een paal naar beneden kunnen komen." De palen waren afkomstig van een werkschip dat onderhoud uitvoert aan de Zeelandbrug. Tot eind deze maand worden in opdracht van de provincie 33 van de 54 pijlers van de brug in de verf gezet. Volgend jaar volgt de rest.

## Onacceptabel

Vanwege het werk is door Rijkswaterstaat een duikverbod ingesteld, zegt Desmond van Santen van de Nederlandse Onderwatersport Bond. Maar dat gold volgens hem alleen in de eerste werkperiode, aan het begin van de zomer. Ook van 13 tot en met 18 augustus was er een verbod van kracht. De duikers waren niet op de hoogte van het feit dat afgelopen woensdag werkzaamheden zouden plaatsvinden, zegt Marleen van der Giesen op de duikwebsite. Dat geldt ook voor de provincie, waar de NOB inmiddels contact mee heeft gehad. „Daar zijn ze ook geschrokken. Het is onacceptabel wat er is gebeurd", zegt Van Santen. „Met de provincie is nu de afspraak gemaakt dat wij op tijd worden geïnformeerd." Zowel bij de provincie als bij uitvoerder Van Kessel (onderdeel van Volker Wessel) was vanavond niemand bereikbaar voor een reactie.

## Wemeldinge

Het gebeurt vaker dat duikers en schepen letterlijk in elkaars vaarwater zitten. Bij Wemeldinge was dat op 22 september nog het geval. Daar raakten duikers verstrikt in vislijnen die vanaf een boot waren uitgeworpen. In de regel gebruiken duikers boeien of duikvlaggen, maar dat werkt niet altijd even goed. „Ons standpunt is: het water is van ons allemaal", zegt Van Santen. „Iedereen heeft evenveel rechten, maar we moeten wel rekening houden met elkaar." Dat het nu twee keer in korte tijd is misgegaan, is toeval, zegt hij. „Dat gebeurt gelukkig niet vaak."

# Duikers ontsnappen aan de dood bij de Zeelandbrug

Dit bericht is geplaatst op 27 september 2018



## Onaangekondigd werkschip Rijkswaterstaat zorgt voor levensgevaarlijke momenten onderwater

Gisteren heeft zich bij de [Zeelandbrug](#) een levensgevaarlijk [incident](#) voorgedaan. Marleen van der Giesen en een tiental andere duikers beleefden angstige momenten toen een werkschip van Rijkswaterstaat aanlegde en terplaatse aan het werk ging. "We zijn aan de dood ontsnapt toen ze de meerpalen te water lieten," zegt Marleen zonder een moment te overdrijven. Lees haar relaas. Foto: Marleen van der Giesen.

## Duiken Zeelandbrug

"Het was echt verschrikkelijk," vertelt Marleen. "Ik bevond me bij de eerste pijler van de [Zeelandbrug](#) toen het werkschip boven mij aanlegde. Er waren op dat moment meer duikers te water die het zelfde ervaren hebben. Plotseling donderden enkele meerpalen naar beneden tussen ons in. Ik denk dat een van de palen op niet meer dan vier meter van mij door het water boorde. Een andere paal mistte een duiker op een haar na. Die is letterlijk aan de dood ontsnapt. Het was een angstige situatie, elk moment zou er weer een paal naar beneden kunnen komen."

## Schipper reageert niet op waarschuwing

Na het incident spoedt Marleen zich naar de kant waar de schipper probeert te waarschuwen. Ik schreeuwde dat er nog meer duikers onderwater lagen maar ze gingen gewoon door. Echt onverantwoord. De werkzaamheden zijn ook nergens een aankondiging. Niemand wist dat er die dag werkzaamheden zouden plaatsvinden bij de Zeelandbrug. Het is een wonder dat er geen doden en gewonden zijn gevallen. De Nederlandse Onderwatersport Bond is van het incident op de hoogte gesteld en onderneemt actie. De afgelopen weken deden zich bij duikstek Galjoen Zonder Poen soortgelijke [incidenten](#) voor met het charterschip, de Beatrix 2.



# «Bijna een anker op mijn hoofd» – NOB maakt afspraak met visser

door [Redactie DuikeninBeeld](#) op 22 september 2018



Foto: Gijs Doornbusch

**«Zojust de schrik van mijn leven gehad. Draaiende schroef, en even later het geratel van een ankerketting... blij dat we nog leven. SMB geschoten en zo snel mogelijk naar de kant gegaan.» Dit bericht plaatste Gijs Doornbusch vandaag op Facebook.**

De schrik zit erin. Vandaag bij de duikstek Galjoen zonder Poen bij Wemeldinge liet de schipper van de Beatrix II met sportvissers aan boord zijn anker neer. Op de duikstek recht voor de duiktrap waar op dat moment duikers onder water waren.

Het is niet de eerste keer dat dit gebeurt. Half augustus deed dezelfde schipper dit ook, waardoor hij niet alleen vanwege deze actie maar ook door zijn uitspraken over duikers [volop in het nieuws](#) kwam.

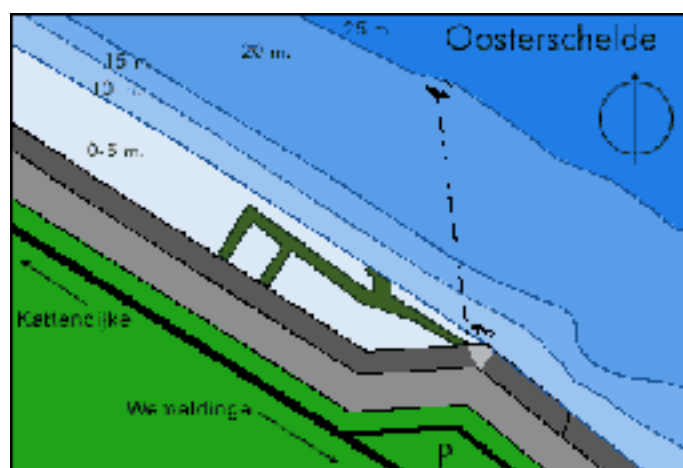
## Afspraken tussen vissers en duikers

Vissers en duikers hebben gelijke rechten als het gaat om het gebruik van het water. Goede afspraken zijn dan ook belangrijk. Naar aanleiding van het incident heeft de [Nederlandse Onderwatersport Bond](#) vandaag contact op genomen met deze schipper.

De volgende afspraak is gemaakt:

*«Duikers kiezen een andere duikplek als het schip al boven het wrakje ligt en de schipper kiest een andere plek als er een duidelijk zichtbare duikvlag (ook zichtbaar in het donker) bij de duiktrap op de kant staat.»*

Duikers en vissers hebben op deze en vele andere plekken in de Grevelingen en Oosterschelde dezelfde rechten. En vaak zijn ook dezelfde plekken interessant voor beide groepen. Met bovenstaande afspraak moeten ongelukken en misverstanden in de toekomst voorkomen worden.



# Ecologische flop: Frankrijk verwijdert duizenden autobanden uit de zee

25-09-18, 09.18u [demorgen.be](http://demorgen.be)



3

© AFP

Een artificieel rif met autobanden, het leek in de jaren 80 een geweldig idee. Dubbele winst, zo dacht men: een manier om van oude banden af te geraken én een habitat creëren voor zeedieren. Leven op rubber.

En dus werden 25.000 oude banden in het water gedropt op zo'n 500 meter van de kust tussen Cannes en Antibes. Vissen hadden echter al snel door dat er een luchtje aan het rif zat en vermeden de omgeving. Geen koraal te bespeuren. In 2005 ontdekten onderzoekers van de Universiteit van Nice bovendien dat de banden gevaarlijke toxische stoffen lekten, zoals zware metalen. De lokale autoriteiten schoten niet meteen in actie. Ze waren ervan overtuigd dat de banden geen enkel risico vormden.

Meer en meer raakte men toch bezorgd over de verdere aantasting van de banden na al die jaren in het water en de daarmee gepaard gaande risico's. In 2015 werd een eerste set van 2.500 banden



verwijderd om te zien of ze veilig uit het water konden worden gehaald. Nu volgt de tweede en grotere fase van

de schoonmaakoperatie. Zo'n 10.000 banden zullen nu en de



komende weken uit de zee worden gevist. De andere 12.500 volgen in de tweede helft van 2019. De Franse staat steekt een miljoen in het project, de Franse autofabrikant Michelin draagt 200.000 euro bij.

# Verdwaalde witte dolfijn in Engelse rivier de Theems gezien

[NU.nl](http://NU.nl)



**Een beloega, ook wel witte dolfijn of witte walvis genoemd, zwemt in de Theems. Volgens deskundigen is het dier "heel erg verdwaald en mogelijk in de problemen".**

Publiek wordt aangeraden het beest vanaf de kant te bekijken en niet te dichtbij te komen, schrijft de *BBC*. Tanya Ferry van de Londense haven, die de beloega in de gaten houdt, hoopt dat het beest vanzelf de Theems uit zwemt.

"We hopen dat als we hem genoeg ruimte geven en een oogje in het zeil houden, het beest vanzelf zijn weg uit de Theems zal vinden naar een omgeving die beter voor hem is. We willen sowieso niet dat mensen proberen het beest te redden."

Ze maakt zich zorgen over wat de dolfijn kan eten. "Er liggen nogal veel plastic zakken in het water, wat een probleem kan worden." Andere deskundigen hopen dat de beloega zijn weg naar buiten vindt als het weer eb wordt.

Volgens de *BBC* zijn beloega's drie jaar geleden voor het laatst gezien in Groot-Brittannië. Het is zeer zeldzaam dat het dier gespot wordt. Volgens een woordvoerder van de Britse walvis- en dolfijnbescherming (WDC) is de beloega "duizenden mijlen verwijderd van waar hij zou moeten zijn".



[Witte dolfijn brengt zeldzaam bezoek aan rivier Theems in Engeland](#)

Door: NU.nl

## Jan Drijver vertelt over zijn ervaring op het BTS-onderzoeksvaartuig

27 september 2018

**Tijdig had Jan Drijver, ledenraadslid bij de Nederlandse Visserbond, zijn interesse om aan boord te stappen van het onderzoeksvaartuig dat de Bottom Trawl Survey (BTS) uitvoert kenbaar gemaakt. Op maandag 26 augustus was het zover. In Aberdeen (Verenigd Koninkrijk) stapte de ervaren Noordzeevisser aan boord van de Tridens om vijf dagen het jaarlijkse boomkoronderzoek te observeren.**

### Discussie

In zeven weken wordt elk jaar door wetenschappers in samenwerking met vrijwilligers en bemanningsleden onderzoek uitgevoerd naar het bodemleven in de Noordzee. Daarnaast worden de resultaten gebruikt om de bestanden in de Noordzee en het Skagerrak vast te stellen. De reden van Jan om aan boord te stappen. “Er is elk jaar discussie over de onderzoeksresultaten en de bevindingen van vissers. Onderzoekers en vissers kijken anders tegen de bestandsschatting aan. Nu weet ik dat de biologen meer factoren meenemen in hun beoordeling”, vertelt hij. “Daarom vind ik het belangrijk om zelf te zo’n onderzoeksreis te beleven en in gesprek te gaan met wetenschappers om elkaar beter te begrijpen.”

# Ervaren visserman

Zelf heeft Jan al ruim 32 jaar ervaring op de Noordzee. De eerste zestien jaar van zijn carrière viste hij met zijn eigen kotter TX-9 en inmiddels voert hij het vissersvak nog steeds met veel passie uit als opstapper. Met de BTS-survey viste hij bij de westelijke en onderkant van de Noorse zone,



Jan Drijver

daarnaast stoomde hij over de Doggersbank en de laatste dag viste ze benoorden de 'Puzzle Hole'.

# Onderzoek

De onderzoeksreis waarbij Jan aanwezig was duurde vijf dagen. Elke ochtend om 07:00 uur werd de eerste van vijf trekken uitgezet. Na een half uur werden de netten gehaald, waarbij één kuil volledig werd uitgedroogd door de vele wetenschappers en vrijwilligers aan boord. “Alle vissen in de kuil werden per soort geteld en gemeten”, vertelt Jan. “Van sommige vissen haalden ze ook de gehoorbeentjes eruit. Die werden verder onderzocht aan wal en daaruit kunnen de wetenschappers onder andere de leeftijd van de vis meten”, aldus Jan. De tweede kuil diende als referentiemateriaal. Deze werd alleen gemeten als uit de eerste kuil ongeloofwaardige resultaten kwamen.

## Nieuwe wekkers en korren

Voor Jan was deze BTS-reis niet de eerste keer, twee jaar geleden stapte hij ook al aan boord van het onderzoeksvaartuig. Tijdens de onderzoeken viel het op dat er Noordelijk meer kabeljauw zat. Ook vonden de wetenschappers de groei van de vissoorten tegenvallen. “Dat laatste zien wij als visserman ook. Ik heb zelf wel ideeën waardoor dat zou kunnen komen, maar een directe verklaring wilden de wetenschappers er zonder onderzoek niet voor geven.”, aldus Jan.

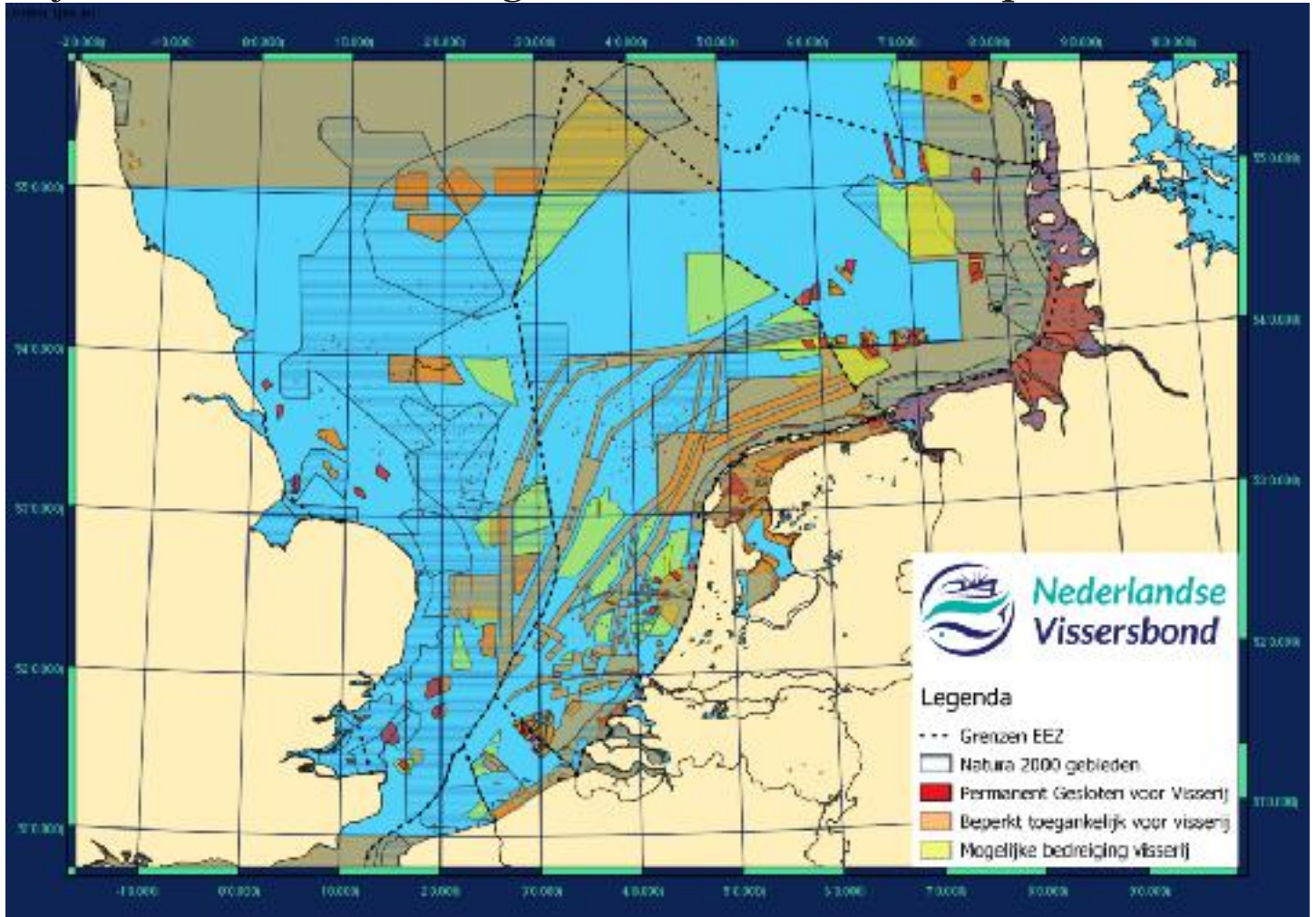
## Aanbevelen

Jan kan het iedereen aanbevelen om een keer een onderzoeksreis mee te maken. “Ik vond het een hele leerzame reis. Het zou goed zijn als meerdere vissers hier tijd voor vrijmaken. Als visserman geven we allemaal af op de uiteindelijke ICES-bestandsadviezen, maar door de onderzoeksreis zelf te ervaren en in gesprek te gaan met de wetenschappers begrijp je elkaar wel beter.”

# Ruimtelijke ordening op zee

De Noordzee is met vele belanghebbenden één van de drukste zeeën ter wereld. Naast traditionele gebruikers als de visserij, scheepvaart en zand-, olie- en gaswinning, komen er ook nieuwe gebruikers bij, zoals windparken en Natura 2000. Dit noopt tot het verstandig omgaan met de (beperkt) beschikbare ruimte op de Noordzee.

De Nederlandse Vissersbond pleit ervoor om de visserij, van oudsher gebruiker van de Noordzee, mee te nemen in gesprekken en onderhandelingen over de ruimtelijke ordening op zee. “De visserijbelangen worden te vaak over het hoofd gezien bij ontwikkelingen op de Noordzee”, vertelt Johan Nooitgedagt, voorzitter van de Nederlandse Vissersbond. “Men denkt dat de visserij voldoende ruimte overhoudt op de Noordzee. Het tegendeel is waar, er is maar een beperkte oppervlakte op de Noordzee geschikt voor visserij. Het is belangrijk dat die oppervlakten in tact blijven en niet worden volgebouwd met nieuwe hotspots.”



# Omvang en ruimtebeslag van gebruiksfuncties op het NCP

*Bron: beleidsnota Noordzee 2016-2021*

## Windparken op zee in Nederland

In 2007 werd het eerste windmolenpark, Windpark Egmond aan Zee, in het Nederlandse deel van de Noordzee aangelegd. Inmiddels zijn er vier windmolenparken op de Noordzee gerealiseerd. In totaal staan er 289 windmolens in deze parken die zorgen voor een vermogen van 957 megawatt (MW).

## Huidige windmolenparken

*Bron: [rijksoverheid.nl](http://rijksoverheid.nl)*

## Uitbreiding windmolenparken op zee

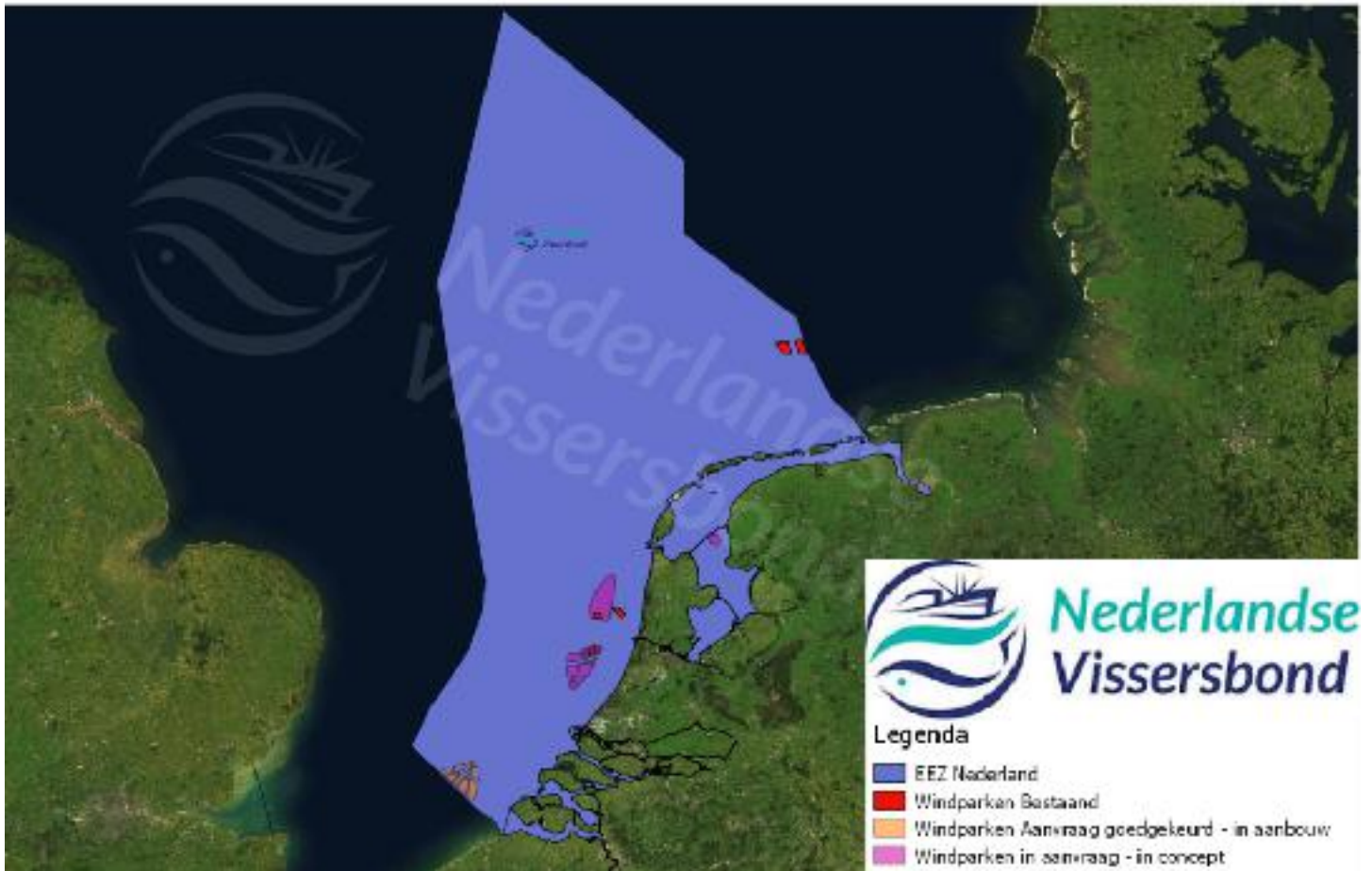
Het streven naar uitbreiding van het aantal windmolenparken op zee is vastgelegd in onder andere het Energieakkoord voor duurzame groei en het regeerakkoord van 2017. In 2023 moet er voor minimaal 4.450 megawatt vermogen opgewekt worden door windmolens op zee. Dat betekent een groei van meer dan 4,5 maal het huidige aantal windmolens.

## Windparken Borssele en Hollandse Kust

Voor aankomende jaren staat vast dat er twee windparken worden gerealiseerd in het gebied Borssele en drie windparken op 18,5 kilometer voor de Hollandse Kust. De windparken van elk minimaal 700 megawatt worden van 2020 tot 2023 gerealiseerd. Vervolgens staan er in de periode van 2023 tot 2040 meerdere windmolenparken op de planning die voor 7.000 megawatt aan vermogen moeten opleveren. Deze windparken hebben nog geen exacte plek toegekend gekregen, maar staan in de Noordzee, verder van de kust af, gepland.

# Windparken en visserij

## Bestaande en Geplande Windparken in de Nederlandse Noordzee



Bestaande en geplande windparken in de Nederlandse Noordzee

“De enorme windmolenparken staan gepland op rijke visserijgronden”, vertelt Nooitgedagt. De Nederlandse Vissersbond wil de overheid dan ook oproepen om de verschillende gebruikers, waaronder de visserijsector, mee te nemen in de uitbreidingsplannen van windmolenparken op zee. “Het is mogelijk om windparken daar te plaatsen waar zo min mogelijk gebruikers van de Noordzee er last van hebben”, aldus Nooitgedagt. De Nederlandse Vissersbond beschikt over waarde kaarten van de Noordzee waarop staat wat belangrijke visserijgebieden zijn. “Wij willen deze kaarten graag in overleg voorleggen voorafgaand aan het besluitvormingsproces”, aldus Nooitgedagt.

## **Gevolg windmolens op zeeleven**

Ook de gevolgen van windmolenparken op benthos moet inzichtelijk gemaakt worden vindt de Nederlandse Vissersbond. “Er moet onderzoek gedaan worden naar de korte en lange termijneffecten van windparken op het zeeleven. Naast dat het plaatsen en mogelijk later weer verwijderen van de windturbines voor veel belasting onder water zorgt, kan het elektriciteitstransport, dat via kabels onder water plaatsvindt, ook uitwerkingen hebben op het zeeleven en de voedselvoorziening”, geeft Nooitgedagt aan.

## **Windparken versus pulsvisserij**

“De wens vanuit Europa om meer groene energie op te wekken staat haaks op het voornemen tot het afschaffen van de innovatieve pulsvisserij”, vindt Nooitgedagt. Pulsvisserij, een techniek waarbij met zwakke stroompulsen platvissen in het net worden gedreven, staat onder vuur in Europa. 84 Nederlandse kotters maken tot 2019 op basis van een ontheffing gebruik van het pulstuig. In januari 2018 stemde het Europees Parlement voor een totaalverbod van pulsvisserij. Een desastreuse uitslag, aldus de Nederlandse Vissersbond. “Met pulsvisserij besparen we bijna vijftig procent brandstof ten opzichte van de traditionele sleepnetvisserij. Europa stemt daartegen, maar ze willen wel eindeloos veel windmolenparken bouwen voor duurzame energie. Het is onbegrijpelijk”, zegt Nooitgedagt.

## **Zonnepanelen op zee**

Niet alleen windmolenparken worden uit de zeebodem gestampt, er liggen ook plannen voor het opwekken van zonne-energie door middel van zonnepanelen op zee. In de zomer van 2018 zal een pilotproject van start gaan om de eerste drijvende zonnecentrale op zee op zo'n 15 kilometer uit de kust van Scheveningen te bouwen.

De zonnepanelen zullen een oppervlakte van 2.500 vierkante meter bedekken en zo'n drie jaar beproefd worden.

## **Zonne-energie op de Noordzee**

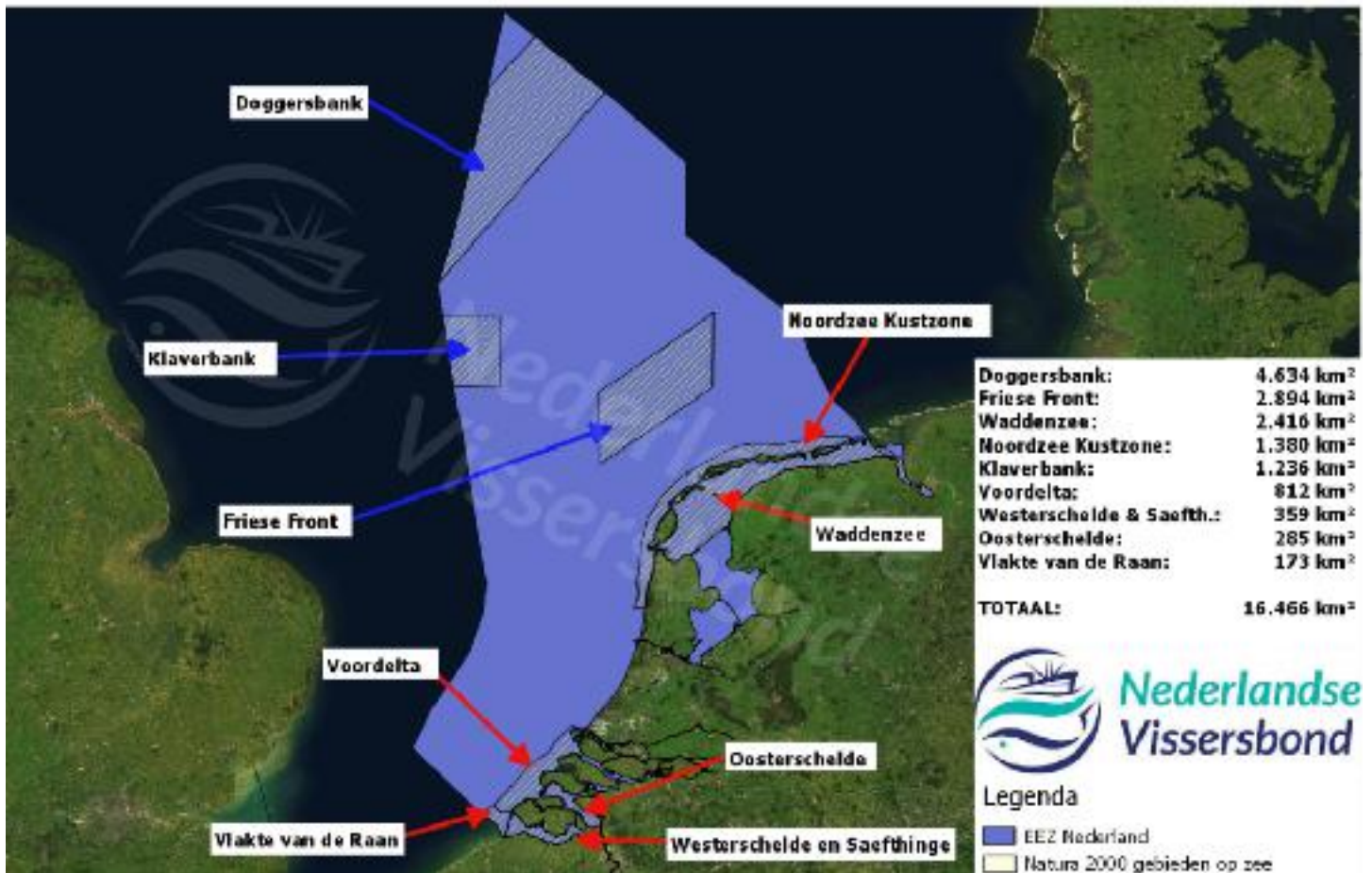
In het project staat omschreven dat in de toekomst de zonnepanelen tussen de windmolens op de Noordzee komen te liggen, zodat in die gebieden nog meer duurzame energie kan worden opgewerkt. Volgens de projectontwikkelaars is de ligging van de zee gunstig omdat ze geen 'schaarse' ruimte aan wal innemen, maar ook omdat ze verwachten meer rendement uit de zonnepanelen op zee te halen.

## **Gevolgen windparken en zonnefarms voor visserij**

De Nederlandse Vissersbond betreurt deze ontwikkelingen op zee. "We zien steeds meer belanghebbenden op de Noordzee verschijnen die denken dat de zee een niemandsland is", geeft voorzitter Johan Nooitgedagt aan. "Onze vissers hebben al eeuwenlang groot belang bij de Noordzee. De aanbouw van onder andere windparken en 'zonnefarms' kan grote gevolgen hebben voor de Nederlandse visserijsector die vaak over het hoofd wordt gezien in deze projecten", aldus Nooitgedagt. "Mijn inziens moeten we met betrekking tot zonnepanelen eerst kijken naar de mogelijkheden aan wal. Er zijn nog genoeg daken die ruimte bieden voor het opwekken van zonne-energie."

# Natura 2000

## Natura 2000 gebieden in de Nederlandse Noordzee



Natura 2000 gebieden in de Nederlandse Noordzee

Meer dan een vijfde deel van de Nederlandse Noordzee (totaal oppervlakte van 57 duizend vierkante kilometer) is op grond van Europese wetgeving aangewezen als Natura 2000-gebied.

## 160 Natura 2000-gebieden

Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. Nederland kent meer dan 160 Natura 2000-gebieden. Negen Natura 2000-gebieden bevinden zich op de Nederlandse wateren. Deze gebieden, waaronder de Doggersbank, Friese Front, Waddenzee, Klaverbank en Voordelta, beslaan een totaal oppervlakte van 16.466 vierkante kilometer.

# **Natura 2000 op zee**

*Bron: Nederlandse Vissersbond*

## **Wat is Natura 2000?**

Om te voorkomen dat de natuur in Europa steeds eenvormiger wordt is in 1979 de Vogelrichtlijn opgesteld en in 1992 de Habitatrictlijn. Deze richtlijnen zorgen naast soortenbescherming ook voor gebiedsbescherming. Zo beschermen de Natura 2000-gebieden op de Nederlandse Noordzee onder andere bruinvissen, zeehonden en zeevogels. Door het kenmerken van een Natura 2000-gebied krijgt een gebied officieel de status van beschermd natuurgebied op basis van de Wet Natuurbescherming.

## **Beheerplan Natura 2000**

Per gebied stelt Rijkswaterstaat een beheerplan samen. In dit beheerplan staat omschreven welke activiteiten, zoals visserij, mogelijk zijn in het Natura 2000-gebied. Delen van de Natura 2000-gebieden zijn gesloten voor vormen van visserij die van invloed zijn op het bodemleven, zeezoogdieren en vogels.

## **VIBEG – Visserij in beschermde gebieden**

Om het samengaan van natuurbehoud en visserij binnen Natura 2000-gebieden te reguleren, is in 2011 het VIBEG-akkoord (Visserij in Beschermde Gebieden) gesloten. In dit akkoord zijn afspraken gemaakt over het (periodiek) toestaan van verschillende visserijtechnieken in de Natura 2000-zones.

## VISWAD

In 2014 heeft de visserijsector een handtekening gezet onder het VISWAD-convenant. In dit convenant, opgesteld door de visserijsector, natuurorganisaties en de overheid, staan afspraken over verduurzaming van de garnalenvisserij in de Waddenzee. Het doel van VISWAD is om natuurherstel te bevorderen en het bieden van blijvend economisch perspectief voor (een deel van) de garnalenvloot.



# EVENEMENTEN

## KALENDER

VOOR IN DE AGENDA:



### EVENEMENTEN *Kalender* 2018

Nieuwjaarsborrel	vrijdag 5 januari
Todi Beringen	zondag 4 februari
Zomersnertdag	zondag 15 april
Branding Raften	zaterdag 12 mei
Kampeerweekend	8-9-10 juni
Buiten zeeland duik	zondag 30 sept.
Wijn proeverij	zaterdag 6 oktober
Feestavond	zaterdag 24 november

**Zorg dat je er bij bent!!!!**

PS De wijnproeverij van 6 oktober gaat niet door